Grid Modorcea

ISTORIA LITERATURII NEÎNREGIMENTATE

din ciclul
„Opere neterminate”

Coperta I: După **Hieronymus Bosch** - Il Concerto nell'uovo / Concertul în ou (1561)
Coperta IV: **Grid Modorcea** văzut de poetul **Marin Sorescu**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
MODORCEA, GRID
Istoria literaturii neînregimentate : din ciclul "Opere neterminate" / Grid Modorcea. - Brăila : Editura Scriitorilor, 2023
ISBN 978-606-8824-97-0

82.09

Grid Modorcea

ISTORIA LITERATURII NEÎNREGIMENTATE

din ciclul „Opere neterminate”

Editura Scriitorilor
2023

Cuprins

LUMEA II

spunea Brâncuși, *„când nu mai suntem copii, suntem deja morți”*. Ea este dovada unei existențe a creației libere, neînregimentate, fără nici o dorință rudimentară a poeților din Lumea I, care se zbat să publice în revistele Uniunii, să fie publicați în edituri prestigioase, să ia premii literare, să viseze la Premiul Nobel. Poetul aici este liber, se exprimă pe sine, pentru sine, în primul rând. Poezia este pentru el un *modus vivendi*. Aceasta este adevărata viață, și adevărata artă. Ca o nevoie de a trăi în spirit și de a se exprima în voie. În Civitas Innocentiae nu există nici o concurență mercantilă, arta a devenit un bun ludic al fiecăruia. Ea este ca respirația. O respirație paradisiacă. Scrii versuri așa cum respiri. Cristina Marin ne învață ce înseamnă să fii copil. Așa era și Eminescu, când spunea:

Două inimi când se-mbină,
Când cufund pe tu cu eu,
E lumină din lumină,
Dumnezeu din Dumnezeu.

SORIN CERIN

Un alt caz care ilustrează în mod semnificativ nevoia de altă lume, nevoia de a evada din lumea în care trăim, este cel al poetului Sorin Cerin, care se autodefinește drept existențialist. Un existențialist autentic este un bântuit, asemenea părinților acestui curent, Sartre și Camus, deși eu îl pun pe Dostoievski cu **Însemnări din subterană**. Cerin îi cunoaște foarte bine, fiindcă e bine franțuzit, fiind membru nu al Uniunii Scriitorilor din România, ci al ***Société des Poètes Français***. Nu știu dacă a fost bântuit de gândul sinuciderii, obsesia normală a existențialiștilor, dar sigur a fost bântuit de spectrul securității, care l-a făcut să-și ia lume în cap și să plece din țară, ajungând în SUA, apoi în Australia, cu state de împlinire literară în Franța.

Un poet-filosof neînregimentat

Un caz cu totul aparte este poetul-filosof Sorin Cerin. Aparte, fiindcă el refuză cu argumente grele să fie înregimentat în Uniunea Scriitorilor din România, pe care o consideră, asemenea lui Eugen Simion, *„un mastodont de sorginte stalinistă, unde ești considerat împlinit ca scriitor nu datorită talentului tău, ci laudelor deșarte care ți se aduc de către gașca pe care la rândul tău trebuie să o lauzi"*. Iar Nicolae Breban se ține aproape de acest punct de vedere. Motivele lui Cerin sunt existențialiste: *„Simt greață și repulsie. Indivizi fără valoare, care trăiesc pentru funcții și se laudă cu ele fiindcă nu au o operă. Dacă ești scriitor și te lauzi cu funcția pe care o deții la o anumită uniune de creație și nu cu opera ta, atunci înseamnă că nu ești și nici nu vei fi vreodată scriitor. De ce nu răzbesc pe plan mondial dacă se cred atât de valoroși?"*

N-am să mă apuc eu acum să apăr Uniunea, să o facă cei care nu-l recunosc pe Sorin Cerin ca poet, ca scriitor român.

Eu îl recunosc.

L-a recunoscut și Franța, respectiv Société des Poètes Français, al cărei membru este. Mai mult: *„Anul trecut am primit Premiul Fundației Société des Poètes Français înmânat de către Președinția franceză. Franța este o mare putere culturală mondială, care a avut posibilitatea să mă promoveze și în alte țări și văd că o face și în prezent. Posibilitate pe care România nu ar fi avut-o, dar trebuie să recunosc că am ajuns aici prin propriul meu talent și nicidecum ca fiind vreodată un client al Institutului Cultural Român sau al Uniunii Scriitorilor din România, instituții pe care le privesc cu greață și dezgust și de ale căror practici simt rușine și lehamite"*.

Sigur, această nevoie a scriitorilor de a se aduna într-o uniune este cauzată inițial de lupta pentru drepturi, pentru ca societatea să accepte statutul de breaslă al scriitorilor. Numai că acest punct inițial a fost trădat și uniunea a devenit o gașcă politizată, cum a fost în Epoca de Aur, când statutul de scriitor era determinat de condiția de a fi membru de partid.

611

Cunosc situația scriitorilor din Statele Unite, unde am trăit ani de zile. Acolo scriitorii nu simt nevoie de nici o uniune, nu simt nevoia de a se aduna în congrese, de a fi organizați în ierarhii. Ierarhia absolută este valoarea. Dacă doi scriitori vor să se cunoască, se întâlnesc ei fără să existe o organizație care să-i apropie.

NU calitatea de membru al unei uniunii îți dă talent. Nici o uniune nu te face scriitor. Ba la noi sunt mulți membri ai Uniunii care nu sunt scriitori, chiar dacă au funcții mari în Uniune, nu au dovedit cu nimic că au o operă demnă de a intra în istoria literaturii, nici măcar de a fi pomenită.

Conflictul pe care l-a avut, prin procese, actuala conducere a Uniunii noastre cu noua generație, care o contestă, se datorează tocmai lipsei de transparență, condiției de gașcă a conducerii ei, deși opozanții au pierdut procesele. De ce? Fiindcă sunt montați nu de adevăr, de dorința de a schimba macazul, ci de dorința de putere (o gașcă se schimbă cu alta, poate mai sofisticată, dar esența este aceeași). Sunt zeci de membri ai Uniunii, care sunt membri cu numele, la număr, ei contează ca număr, ca și cotizanți, dacă asta poate însemna ceva, fiindcă nu au nici un drept, nu au nici un cuvânt de spus în organizație. Nici nu știu dacă mai au și drept de vot, fiindcă Uniunea imită politica țării, șefii se rotesc și se aleg ei între ei.

La ultimele alegeri parlamentare au participat 31 la sută din populația cu drept de vot. Actuala conducere a țării nu reprezintă România, ci o mică, foarte mică, parte a ei, de regulă, simpatizanții, gășcarii partidelor. Cam așa participă scriitorimea și la noi. Nu știu exact, nu m-a interesat și nu mă interesează această bucătărie. Ceea ce observ, când mai citesc rapoartele publicate pe site-ul Uniunii, este birocratizarea ei excesivă.

Din punctul meu de vedere, valoarea adevărată este/trebuie să fie neînregimentată, valoarea adevărată aparține unei Uniunii universale, poate cerești, oricum, peste spațiu și timp. Uniunile de creație sunt efemere, pe când valoarea ține de eternitate, așa cum țin operele lui Homer, Platon, Sofocle, Eschil, Shakespeare, Dante, Eminescu sau Eliade, care n-au fost membrii nici unei Uniuni de breaslă, ei înșiși sunt o uniune

stelară a spiritului uman. Numai prin Valoarea lui, un scriitor este o instituție. Ori valoarea nu ți-o dă condiția de membru al unei organizații. Nu ți-o dau nici premiile, care sunt deșertăciune. Oricum, din experiența de-o viață o spun, culisele premiale m-au scârbit. Gașca este dușmanul valorii. Dacă iau premii non-stop numai cei din gașcă, adică non-valorile, și adevărata valoare e ignorată, ba ostracizată și forțată să moară în sucul propriu, se face un mare rău culturii. De regulă, nevoia de organizații o au mediocritățile și submediocritățile, fiindcă altfel ele nu au nici o valoare.

Cunosc mulți scriitori care sunt de acord cu punctul meu de vedere. Nu mă îndoiesc că și printre cei înregimentați există revoltați, dar își ascund opiniile și trăiesc un complex al valorii. Adevărul este însă că nu se poate schimba nimic. Lumea e bolnavă. Istoria crește strâmb. Ce rezolvă o mână de protestatari în Piața Constituției? Nimic. Tăvălugul mediocrităților este enorm, iar cu prostia (*„proști, da' mulți"*) nu se poate lupta. Nu sunt fatalist, sunt realist. Ascensiunea găștilor nu poate fi oprită ca Arthuro Ui, fiindcă ele sunt cauzate de profit. Profitorii au nevoie de astfel de instituții, cu reguli impuse de ei, în folosul lor. Non-valorile sunt mai puternice pe pământ decât valorile, care au locul lor în eter. Veșnica dualitate: fizic-metafizic. Cea mai dureroasă situație este aceea când valorile se amestecă volens-nolens cu non-valorile sau sunt nevoite/obligate să conviețuiască împreună cu ele. Problema tuturor filosofilor a fost și este, cum evadăm din această existență tragică, cum o numea D.D.Roșca. Iar Soluția mea este una utopică. Ea poate fi găsită în **Civitas Innocentiae** și **Homo Novus**, cărți vizionare, de cotitură istorică.

Dreptul de a fi recunoscut este o problemă complexă. Dar nu despre acest lucru vreau să discut aici, ci despre poezia lui Sorin Cerin. I-am citit următoarele cărți apărute în acest an, 2022, la Editura Estfalia: **Ființă și neființă, Transcendental, Oglinzile paralele ale genezei, Existențialism, Mai singur, Vise, Teatrul absurd, Greață și absurd, Iluzia Mântuirii, Statuile vivante ale absurdului, Omul este o șoaptă mincinoasă a creației,** dar și volumele intitulate: **Suntem o**

hologramă, **A fi poet**, **O clipă de eternitate**, **Fericire** și **Zile de carton**, toate apărute la editura eLiteratura în anul 2015.

Fiecare volum publicat la editura Estfalia conține 77 de poezii, iar cele publicate la editura eLiteratura conțin astfel: **Suntem o hologramă**, 106 poezii, **A fi poet**, 111 poezii, iar volumele **O clipă de eternitate, Fericire** și **Zile de carton**, câte 107 poezii.

Cerin le numește poezii, dar eu le-aș numi ideopoeme sau conceptopoeme, fiindcă sunt poezii axate pe concepte filosofice. Altfel spus, Sorin Cerin face din filosofie poezie. Sigur, concepția sa filosofică se trage din tradiția filosofiei occidentale, pe linia transcendentalismului kantian, cu urme groase din Schopenhauer, Nietzsche și Wittgenstein, autorul celebrului **Tractatus Logico-Philosophicus**, care considera filosofia inferioară poeziei. Apoi are legătură și cu semiotica, și cu structuralismul, și cu matematica, în sistemul numit **Coaxialism**, determinat de Iluzia Vieții, care este veșnicul baraj în calea Adevărului Absolut. Cine spune că îl cunoaște, minte, cum afirma Nietzsche. Sorin Cerin este existențialist nu atât prin ideea de om revoltat și mâhnit, ci prin setea de absolut, dar face mai degrabă un coaxialism cu filosofia cunoașterii a lui Lucian Blaga, iar fatalismul are același izvor ca și la Conta, în cunoașterea legilor naturale. Și toate gândurile, Cerin și le împletește cu literatura sapiențială. Vestită este culegerea sa de înțelepciune, în 14 volume, cea mai valoroasă culegere de aforisme din lume. Iată o cugetare sapiențială de valoare poetică:

„Să fim optimiști, iubirea mea cea mare, fiindcă avem de partea noastră clipa și nu Destinul, fiindcă avem eternitatea acestei clipe și nu timpul, fiindcă ne avem pe noi, acum și aici, și nicăieri în urma clipei, fiindcă va ninge cu timp, și această urmă va fi îngropată de stele căzătoare, devenind o amintire a unei lumi trecute".

De la Socrate la Bergson, Sorin Cerin pune întrebări și caută răspunsuri. El se află în căutarea Limbajului Pur al Universului. Aceasta e calea poeziei. Este bântuit de nonsensul existenței, se cufundă în mistica Morții și a Eternității.

Iar în poezii aceste concepte sau idei mari sunt transcrise cu Majusculă și în jurul lor se derulează materia poetică. Iată un exemplu din volumul **Mai singur**:

Mai singur,/ decât Lumina Divină,/ pe care-am pierdut-o,/ pe strada Ochilor tăi,/ nici Întunericul,/ Pașilor mei,/ nu mai poate fi,/ mai singur,/ atunci când calcă,/ peste podeaua roasă,/ de Patimile Orizontului,/ furat de fiecare dată,/ de eternitatea Clipei,/ la care se răstește,/ un Calendar ros de Dorul,/ care ne mai caută și acum, Destinul prăfuit,/ mai singur,/ decât întreaga Lume,/ promisă de Creatorul,/ ce doarme beat,/ inconștient,/ prin șanțurile frunții,/ unei Zile,/ care nu ne-a mai fost dată,/ să o trăim,/ niciodată.

Sau altul din **Greață și Absurd**:

Zori de vată mânjită cu Gânduri, / crispați și înghețați / se îndoiesc până și de Amintirile de plumb, / ce cad surd, / alături de Marile lor Tăceri, / pe pleoapele Iluziilor Fericirii, / Inimilor de Pustiu, / care ni s-au închis, / peste Prăpăstiile Privirilor rătăcite, / prin Podurile Palmelor bătătorite, / ale Zilelor Goale, / de noi înșine, / care ne țin Greața și Absurdul, / în brațele Hazardului, / atâtor Vise deșarte, / ce au hrănit în cele din urmă, / doar Non-Sensurile Existenței, / Ființei, / care s-a dovedit a fi, / a Nimănui, / sfidând Neființa.

Sau acest important ideopoem din **Oglinzile paralele ale genezei:**

Nicio Inimă de asfalt,/ nu va putea iubi mai mult,/ decât roțile Sufletelor,/ unor Motoare,/ care se rostogolesc peste ea,/ care nici măcar nu știu,/ cât de mult Combustibil de Iubire mai au,/ strigând în Noapte,/ cu farurile aprinse ale Viselor,/ crezând că au ales,/ indicatoarele de circulație sanguină corecte,/ printre venele Destinelor mereu în Ambuteiaje,/ printre Clipele,/ care mor pe ecranele acceleratoarelor de Idei,/ iluminate îndeajuns,/ dar nicidecum,/ de Lumina Divină,/ a Întâlnirii,/ pe care o așteptăm,/ alături de Viitorul,/ pe care l-am invitat la nunta,/ Țevilor de eșapamente ale Cuvintelor,/ care au început să polueze amarnic,/ mirosind a Iluzii de

Zâmbetele Cuvintelor", „jarul Amintirilor rămase ale Nimănui" etc., sute, mii. El nu a făcut o revoluție, să se rupă radical de metaforizarea școlărească, nu a găsit o haină potrivită pentru zborul atât de curajos al ideilor. A pus virgulă după fiecare vers, după subiect și predicat sau indiferent că urma verbul.

Sau o altă observație, formulează împerecheri banale, la îndemâna amatorilor, producători de kitsch-uri, ca „Singurătatea Florilor de Vise" (ce amintește de un film prost cu Radu Beligan), „ochii stelei noastre", „fericirile răcite strănută" (stilul „optzeciștilor"), „ospiciile Timpului", „închisorile întrupărilor", „Morminte de obsesii" și tot astfel împerechează Idei luminoase, marcate prin majuscule, cu adjective grosiere, întunecate, contrastante.

Sau mai are un tic, forțează limba ca să-și exprime ideile, gen „Lacrimile Inimilor de cer ale Legendelor", „Vitele de povară ale Conștiinței", fărâmițând astfel lirismul sau îngreunându-i curgerea, forțând alăturări de cuvinte cu efecte apoetice.

Categoric, poetul se străduiește să vorbească altă limbă, așa cum cerea Wittgenstein, să-și creeze un eșafodaj lingvistic care să-l definească, să-i definească ideile, precum „Armuri de Cuvinte", „Tălpile Destinelor", ba chiar forțează gramatica. Aceste experimente lingvistice însă sunt necesare, se datorează nevoii de a găsi un limbaj propriu, care să-l definească, să-l facă Unic. Dacă poeții versului alb au renunțat uneori de tot la virgulă, la Cerin virgula abundă, e pusă peste tot, de fapt, după fiecare vers, cum am spus, vers scurt, dintr-un cuvânt sau două. Separă astfel cu virgula subiectul de predicat, precum surrealiștii, sacrificând orice logică.

O altă observație ar mai fi că în multe poezii folosește ca termeni de legătură sau de explicație cuvinte din bagajul demonstrativ al filosofului, precum „înseamnă" („*A fi poet înseamnă...*) sau propoziții consecutive cerute de elemente regente, cum aș spune eu acum: „Am citit atât de multă poezie de Sorin Cerin încât am obosit". Această pereche consecutivă „atât-încât" este prezentă cel mai adesea. El este un filosof, dar nu este un estetician. Nu cunoaște istoria esteticii și nu știe că

Am rămas uluit când am citit **Aforismele** lui Arthur Schopenhauer. Le-am citit în urmă cu mulți ani, dar starea lor mi-a rămas în simțire. Deși ideile pe care le exprimă sunt ale unui fatalist, felul cum o face, harul de a le comunica pe cale epică, le face vitaliste, pline de elan, optimiste, exact la polul opus al cugetărilor lui Cioran.

Sunt cugetările lui Cioran poezie? Sunt. Fiindcă poezia reiese din substanța lor. Multe sunt cugetări poetice. Filosofii sunt poeți prin utopismul lor, prin lansarea unor viziuni inocente. Inocența le dă acest parfum poetic.

Cred că și Sorin Cerin are suficientă inocență, dar mai multă naivitate, dacă reușește numai într-un an să-și publice peste 40 de volume de poezie filosofică / plachete în acest stil redundant.

Este un scriitor neînregimentat, categoric, pe care îl plasez în Lumea II, fiindcă este o raritate printre poeții români, este chiar singura voce pe care am întâlnit-o, care vrea să iasă programatic, dar și instinctiv, din înregimentarea tradițională a literaturii române, singurul poet care bate puternic la ușa Lumii II. Din păcate, cum am spus, domină compromisul față de Lumea I. Locul lui ar fi în Spațiul limitrof, lângă Visarion Alexa, dar este mai mult de atât, fiindcă are ceea ce nu are Visarion și anume Inocența, o masivă încărcătură de puritate, o uriașă nevoie de purificare. Ca un grădinar bun, ar putea plivi bălăriile, să rămână numai substanța pură a ideilor. Nu s-a rupt de gândirea filosofică tradițională.

Însăși prima poezie, care deschide volumul **Ființă și neființă**, care m-a făcut fericit fiindcă vorbește despre viitor, iată un poet, am zis, care stă cu fața la viitor!, este un compromis. Ideea poeziei este că nu putem vedea viitorul decât cu fața la trecut. Este o idee eminesciană *„de vrei viitorul a-l cunoaște, întoarce-te în trecut*”. Mai mult, dependența viitorului de amintire mă trimite la Sfântul Augustin, care în **Confessiones** susține că știm ceea ce ne amintim. Dumnezeu există, spune Augustin, fiindcă îmi amintesc de El. La fel Kant, în **Critica rațiunii pure** susține că noi cunoaștem în lucruri ceea ce punem în ele. Sigur, e un pas înainte.

Însă ceea ce m-a surprins la Cerin este faptul că el nu a asimilat Biblia ca un creștin (ce existențialist a asimilat-o? Nici unul!), dovadă că interpretările sale sunt un atac special la cele sfinte, la locurile comune ale credinței, la promisiunile biblice deșarte. Poate de aceea și metafizica sa mistică se reduce la *„Inimile de Cer"*, așa cum am citat mai sus din volumul **Iluzia Mântuirii**. Cum vede Ispășirea? O magmă fatalistă, plină de Iluziile Existenței, de *„unghiile disperate, / care își sfârtecă / Țărâna Păcatelor Originare / sperând să găsească până la urmă / Izbăvirea / de noi înșine"*. Izbăvirea de noi înșine este un abandon al ființei, al omului, o confirmare a nimicniciei noastre. Nu există nici o salvare în altă lume, nici măcar o iluzie. Noi suntem niște victime ale celor numiți *„Corifei ai Dezumanizării"*. Nimic mai opus spiritului biblic.

Nu-i de mirare că descoperim un atac la Biblie, la Sfinții Părinți, la *„Mesele somptuoase de Taină, / cu cine de Promisiuni îmbelșugate"*, ba este atacată și nesimțirea *„din Icoanele unor Deșertăciuni, / care ne amenință și azi Viitorul"*, cu un final în care sunt decapitați acești *„corifei ai Dezumanizării, / care susțin o Credință, / după chipul și asemănarea / Crimelor lor"*.

Pas cu pas este demontată Mântuirea popească, falsa mântuire, în care nu mai crede nici poporul român – o anchetă a BOR a arătat că peste 80 la sută din enoriași nu mai cred în Mântuire. Iar cei care cred, cred în Iluzia ei, cum demonstrează Cerin, care atacă *„altarele false"* și *„icoanele Zădărniciei"*.

Mai mult, el îl atacă pe acel *„Dumnezeu / insolent și dezinteresat / de Greșelile Creației"* (**Divinitatea Binelui Nimănui**). Iar în alt loc vorbește de *„un Dumnezeu meschin / care a dat vina greșelilor Creației lui / pe Visele noastre"*. E la un pas de Lumea II. Tot volumul **Iluzia Mântuirii** este o invectivă la promisiunile deșarte ale Bibliei, la credința oarbă, așa cum făcuse primul Arghezi în **Psalmii** săi, dar Cerin merge mai departe, fiindcă el nu dialoghează cu Dumnezeu, așa cum făcea cu smerenie călugărul Iosif (Arghezi) de la Cernica, dimpotrivă, el se mânie, el nu acceptă această minciună care nu se mai termină de două mii de ani. El pune apăsat degetul pe

rană: *„Dacă n-ar exista, / Dumnezeul Păcatelor Originare, / n-ar fi nici Bisericile...”*.

Și tot așa, atacă, dezvăluie, condamnă. Dar ce pune în loc? Povara biblică a distrus Lumea I și arta ei, Sorin Cerin simte prin toți porii că lumea în care trăim este o eroare de concepție. Dar nu trece de Spațiul Limitrof, nu vede o ieșire, el doar condamnă o realitate, așa cum fac toți poeții buni, așa cum a făcut și Baudelaire, și Nietzsche, și Kierkegaard, așa cum au făcut și fac de regulă existențialiștii. Am demonstrat nu o dată de ce Dumnezeu a ratat la prima geneză și a promis o nouă geneză. Nu a făcut-o. Lucrarea a rămas în seama poeților. Eu i-am făcut proiectul, am consolidat cetatea, cum voi explica și aici, mai la vale.

*

Bref, dacă avea talentul necesar Lumii II, adică un supratalent, ciclul de plachete pe care îl discutăm avea varietate. Cerin este un exemplu pentru ideea lui Borges că dacă nu ai geniu, restul nu contează. Lumea II este lumea geniilor. Dacă Sorin Cerin era cu totul un utopist din Lumea II, ideile explodau, nu se înșiruiau atât de uniform, de banal. Existențialismul înrădăcinat îl trage în jos, nu-i dă voie să fie un înger rebel. Așa cum dependența de Caragiale, reprezentantul fidel al Lumii I, îl face pe Visarion Alexa să Nu pășească ferm în Lumea II. Nici Sorin Cerin nu trăiește în viitor, dincolo de existența care îl macină. Nu a găsit soluția să evadeze, fiindcă nu are propria utopie. Utopia sa este un amalgam de idei transmise fără noutate explozivă, fără inspirație pură, total purificată. Numai inocența le-ar fi putut face memorabile.

Dar Cerin are calități nebănuite, resurse magice, iar ca pământean este un scriitor de atitudine, un mare patriot, care ține la România, pe care îl doare tot ce se întâmplă în țara asta.

Și în special este revoltat pe agresiunea anormală a maghiarilor, datorită slăbiciunii conducătorilor aleși. Iată o mostră, un mesaj pe care mi l-a transmis legat de articolul meu **Arta în sărăcie**, o cronică despre expoziția „Grafica româ-

Cerin sunt publicate cu șapte ani înainte de cele comentate până acum de mine, în 2015, și publicate la altă editura, eLiteratura, dar anticipează ciclul masiv din 2022. Sunt meditații poetice, așa cum le subintitulează, din care răzbat însă mult umor, la limita ironiei și chiar sarcasmului. Sorin Cerin își manifestă aici spiritul ludic, care trebuie să fie adevăratul spirit al artei, mai ales în Lumea II, o lume a inocenței. Și ceea ce te frapează aici este tocmai inocența. Poeziile sunt scrise într-o stare relaxată, inocențială, au o candoare specială.

Dar de unde rezultă umorul? Din asocierea truismelor cu valorile conceptuale. Sigur, Cerin nu se prea joacă, temele sunt grave, dar totuși umorul involuntar își face cuib. E un contrast între diurn, material, și Idee, precum: „*A fi poet / înseamnă a te droga mai mult cu Existența*", „*coșul de gunoi al Ispășirii*", „*a fi Ființa / care ne fumează Timpul*", „*manichiuri / ce nu mai acceptă verighetele / Adevărului Absolut*" (**A fi poet**).

Gândul se derulează metaforic în lungimi de undă incomensurabile, ca un uriaș care nu mai încape în grote, ci pășește sărind munții, ca în această strofă, de pildă, unde banalul se împletește cu ideaticul: „*La farmacia Universului, /*

636

nu se mai găseau pastile, / de vrăjeli religioase, / pe folii existențiale, / ce urmau să fie rupte, / din stelele căzătoare, / care și-au curmat Destinul, / sub porțile ferecate ale Eternității" (**La farmacia Universului**). Conceptele sunt scrise întotdeauna cu majuscule și, prin ele, adunate, se conturează o filozofie existențialistă, altfel spus, o metafizică poetică.

Asocierile dintre banal și abstract duc la poezia inocenței. Este cu totul naiv să spui „*o dușcă de tărie / cu cât mai multe stele alcoolice / care să încălzească Contemplarea Marelui Creator într-atât / încât să poată sufla în Lumina Divină a Ființei / stingându-i pentru totdeauna, / suferința Cunoașterii Păcatului Originar*". Marile mituri religioase, simbolurile creștine, sunt astfel, vers cu vers, demitizate. Se face o lectură plină de spirit a Bibliei, a marilor ei băsneli devenite truisme.

Axul central al acestei poezii vizionare, ca un arbore genezic, sunt Iluziile Vieții, care vor căpăta amploare în volumele ulterioare. Iată sursa lor: „*A rătăcit Dumnezeu pe muntele Coșmarurilor, / atunci când ne-a spus să-i cărăm Iluziile Vieții, / în desagii propriilor conștiințe / atât de grei, / încât au devenit pietrele de moară ale Fericirii...*". Observăm că limbajul este axat pe antiteze și pe logica demonstrațiilor filosofice („atât" – „încât", „înseamnă").

Și tot Iluziile vieții sunt cele care produc o mare bufonadă, ca în **Minciuna unui Adevăr**:

Nimeni nu-i poate cere Zilei Fericirii,
să nu se împreuneze cu Orizontul Viciilor,
iar Nopții Pasiunilor cu Stelele Zâmbetelor,
în caruselul amețitor al sexului Iluziilor Vieții,
ce va naște noi atribute Păcatelor Originare,
prin nou născuții maternităților de Verbe,
ale căror fraze pompoase,
se vor dovedi a fi niște simple triluri ratate,
de lebădă a Meritocrației,
pe patul unei morți,
ca va face parte,

din cel mai modern mobilier al Deșertăciunii,
pe care Destinul Lumii îl va achiziționa,
la preț de speculă,
pe tejgheaua altarului unei Credințe,
a Cuvintelor de gheață,
care se pun în vinul Privirilor fierbinți,
pentru a nu incendia Minciuna,
unui Adevăr,
al Singurătății.

Poetul are o mare capacitate de a-și revărsa gândurile în vers. El transformă filosofia în artă, nu arta în filosofie. Ambele căi sunt de admis, deși înclin spre arta filosofică, nu spre o filozofare artistică, dar și o astfel de cale a dat roade strălucite, de la **Dialogurile** lui Platon la **Așa grăit-a Zarathustra** a lui Nietzsche, carte care poate fi socotită un poem al îngemănării Supraomului cu Eterna reîntoarcere, temă din care Mircea Eliade a făcut povești memorabile. Și până la un punct, mai ales prin abandonarea lumii și retragerea în peșteră, Zarathustra este inspirat din mitul lui Zalmoxe. Și ce sunt **Pildele** lui Solomon, nu o gândire metaforică? Și Schopenhauer în **Aforismele** lui a intenționat să facă literatură. Și i-a reușit de minune.

Arta și filosofia sunt surori, nu le putem ierarhiza, deși un filosof al limbii ca Wittgenstein a făcut-o și a spus că „*filosofia este inferioară poeziei*". Depinde. Dacă este o filosofie cu viziuni poetice, nu poate fi inferioară, așa cum mulți care nu gândesc, care nu au viziuni, dar au talentul versificării, fac filosofie lirică proastă. Poezia trebuie să fie adevărată, autentică. Dacă are valoare, fiți siguri că are și idei, este o poezie filosofică.

Poezia lui Sorin Cerin poate inspira multe cărți filosofice, iar filosofia lui multe cărți poetice.

De ce? Fiindcă este o filozofie a religiei și a religie a filosofiei. Fără să știe, inconștient poate, de fapt, o dovadă că spiritul uman este peste timp, și ce a cugetat Platon, a cugetat și Cerin, așa cum spune Hegel în **Prelegeri de filozofie a religiei**: „*Filozofia are ca obiect pe Dumnezeu și, propriu-zis, ca unic*

*

Aforismele lui Cerin sunt un lung poem de aproape 17 000 de cugetări. NU este bine să le numească așa: **Culegere de înțelepciune: 16 777 aforisme filosofice – opere complete, ediția 2022**, cum le prezintă autorul, fiindcă nu este vorba despre nici o culegere de aforisme, cum a făcut Anton Pann în **Povestea vorbei** sau cum am făcut eu în **Charta Moralia**. Nici despre o asamblare filologică așa cum făcuseră Timotei Cipariu în **Crestomația** lui și Bogdan Petriceicu Hasdeu în **Cuvente den Bătrâni**. În cartea sa, Cerin își exprimă propriile gânduri, propriile trăiri, pe care le formulează într-un mod extrem de poetic, în stilul psalmilor biblici. Iată primele 13 cugetări din secțiunea **Înțelepciune**:

1. *Sfânt este numele Tău, Lumină Divină, fiindcă ești Conștiința Nemărginirii, ești Adevărul Absolut, Dumnezeu și Cunoaștere.*
2. *Din Tine, Lumină Divină, pornesc toate câte sunt, au fost și vor mai fi.*
3. *Știu că Sfințenia Ta Lumină Divină, constă în Responsabilitatea Constructivă a Conștiinței.*
4. *Sfânt este Timpul Tău, Lumină Divină, fiindcă este Eternitatea care se află în Tot și în Toate.*
5. *Sfânt este Gândul Tău, Lumină Divină, fiindcă el a clădit Nemurirea fiind Iubire.*
6. *Sfântă este Privirea Ta, Lumină Divină, fiindcă poate pătrunde până dincolo de Iluzie.*
7. *Sfinți sunt pașii Tăi, Lumină Divină, fiindcă au bătătorit Calea Adevărului Absolut, ce pulsează și acum în inima Ta.*
8. *Sfinte îți sunt Visele, fiindcă acestea au clădit Universuri paralele și Lumi.*
9. *Sfinte îți sunt Speranțele, fiindcă au clădit Paradisul.*
10. *Sfântă îți este Durerea, ce a născut Infernul atât atât de necesar Fericirii, întrucât nu există Fericire fără Durere și nici Adevăr fără Minciună.*

11. *Sfinte îți sunt Zilele, fiindcă au devenit trepte pe care sufletele pot să se înalțe către Cer.*
12. *Destinul Marilor Profeți, a fost călăuzit de Iubirea Ta Lumină Divină fiind parte din Gândul Tău.*
13. *Tot ceea ce cunoaștem se datorează Iluziilor create de creierul nostru care și el la rândul lui este o Iluzie.*

Cele 16 777 de cugetări sunt create/inventate de el, sunt versiuni infinite, deci pot depăși această cifră, ale unei filosofii simple, enunțate în **Coaxialism**:

Ce sîntem noi în afară de un vis nebun al unui înger complexat de Sine pierdut undeva în Ierarhia Numerologiei?
Nimic nu este Adevărat. Totul este un vis. Realitatea nu există cum nu există nici viața sau moartea decît Iluzia lor. Toate stelele și galaxiile care ne înconjoară, toate teoriile și creațiile filosofice nu reprezintă nimic altceva decît așezarea Iluziei pe diferite trepte, sau punerea unui nimic, în diferite ranguri, tagme și teorii. Omul nu cunoaște Adevărul Absolut și nu-l va cunoaște Niciodată. Odată ce Adevărul Absolut rămîne o mare necunoscută, la care alt Adevăr ne raportăm? Nu la un Adevăr Iluzoriu? Orice Adevăr care nu este Adevărul Absolut, NU este Adevăr ci Minciună! Viața Omului este o Minciună, un fals. Odată ce Omul nu cunoaște Adevărul Absolut nu cunoaște nici Cunoașterea Absolută. Orice alt tip de Cunoaștere este o Necunoaștere! În schimb orice Necunoaștere care devine cunoscută în sine prin Conștientizare se numește Iluzie.

Astfel Principiile Coaxialismului pe care mi le-am imaginat după lungi meditații reflectînd la subiect și după care mă voi ghida sînt:

1) Unica filosofie adevărată este aceea care acceptă că Omul nu cunoaște Adevărul, deci implicit, nici filosofia.

2) Omul nu va Cunoaște Niciodată Adevărul Absolut și nici Cunoașterea Absolută, întrucît întreaga lui existență este axată pe Iluzia Vieții, fiind rezultatul unei Simulări ce a determinat nașterea Universului său.

3) Orice sistem filosofic sau filosof care va pretinde că spune Adevărul este mincinos.

4) Coaxialismul este prin excelență filosofia care NU pretinde că spune Adevărul dar care acceptă aplicații care susțin raportarea Iluziei Vieții la Adevăr.

La ultima ediție, Cerin a făcut următoarele completări la principii:

> *- Noi suntem dinaintea noastră;*
> *- Existența este o simulare a unei entități ce există dinaintea Universului în care ne aflăm, entitate, care și ea, este rezultatul unei alte simulări;*
> *- Suntem o Simulare al unui alt Univers care și el la rândul său este o Simulare a unui alt Univers, Simulări ce pot fi de ordinul miliardelor înmulțite cu alte miliarde și miliarde de ori, sau mult mai mari, întrucât fiecare reper din această Lume își are propriul Univers de origine din care a fost Simulat până a ajuns în propria noastră Lume ca fiind Existent;*

Îl trimit pe Sorin Cerin să citească despre politica simulării în volumul **Corona Lisa**, iar aici, în această carte, textul **Critica suspiciunii**. Sunt idei care circulă în sfera gândirii actuale, care concluzionează că trăim o epocă a simulării. El nu le cunoaște și crede că este original. Dacă existența noastră este o simulare, Platon spunea o copie a Ideilor prime!, dacă universul este o simulare a unei cauze de nimic, se ajunge la simularea simulării, la o simulare la puterea N, adică la o lume de falsuri, totul este fals, nu-i de mirare că în contemporaneitate toate știrile care nu ne convin sunt, vorba lui Trump, *fakenews*!

Negativita este în floare, când se afirmă că totul este minciună, nimic adevărat, totul este o iluzie chioară.

Bietul Conta, este nimic cu fatalismul legilor naturale față de fatalismul existențial al lui Cerin! Și aici, în acest punct, el este recunoscut ca existențialist. Ceea ce este foarte puțin, sau pe de alături, fiindcă Cerin nu-l neagă pe Dumnezeu, el este hegelian, îl pune pe Dumnezeu în centrul cunoașterii și al universului. Desigur, el lansează un concept biblic sau poetic, când spune Lumină Divină, ca în revista **Lumină Lină**, a românilor americani de la New York, unde am fost publicat adesea.

Iar Lumina Divină ce este? Este Dumnezeu. Este Adevărul Absolut. Adevăr care nu poate fi cunoscut, iar adevărul coaxial sau parțial este o iluzie. Tot ce există este

iluzie. Noi trăim în Iluzia Vieții. Această înțelegere a lucrurilor nu este departe de concepția lui Platon care spunea că existența este o umbră a unui Arhetip. Așadar, Cerin ne instalează într-un absolut idealism. Nu altceva spunea și Eminescu că *viața este vis*.

Nimic nou sub soare, așadar. Dacă *totul este iluzie* și *Absolutul Iluziei Vieții este nonsensul*, cum spune el în **Revelații** (în număr de 2 516!), atunci și ce spune sau crede Cerin este iluzie. Toate aforismele sale nu ne sunt de nici un folos, fiindcă nu pot fi luate drept adevăr, ci drept iluzie chioară, dovadă că ele sunt scrise pe alocuri într-un frumos și simțit limbaj liric, ceea ce le salvează, în caz că trăirea estetică nu este și ea falsă iluzie. Căci există iluzie falsă și iluzie adevărată, nu?! Iluzia este axul, ca în axa numerelor, de o parte sunt iluziile adevărate, de cealaltă parte, iluziile false.

Pildele regelui Solomon cum sunt, false sau adevărate? Aforismele lui Cerin seamănă cu ele. Cerin este foarte îndatorat Bibliei, dar dacă totul este fum, Dumnezeu este Iluzia Absolută. Adevărul Absolut nu-l putem cunoaște, dar iluzia lui?

Prin această concepție, Cerin este epigonul Sfinților Părinți și mai ales al Sfântului Augustin, care îl caută tot în chip poetic pe Dumnezeu, dar pe cale apofatică. Adorația acestor trăitori ai dumnezeirii este absolută, nesfârșită. Ei nu se îndoiesc nici o clipă de existența lui Dumnezeu, un Dumnezeu absolut, care a creat toate cele văzute și nevăzute.

Evident că Sorin Cerin nu-i înghite pe Sfinții Părinți, poate că nici nu i-a citit, altfel îi pomenea, le pomenea gândurile, dar în paginile citite de mine nu-i citează și spune cu alte cuvinte cam ce au spus și ei. Analiza operelor Sfinților Părinți o fac în volumul **Sunetul primordial**.

Aici este minunea sau revelația lecturii, că după 16 secole, omul imaginează la fel universul, mintea lui se mișcă în aceeași sferă iluzorie, absolutizând ceea ce nu cunoaștem, ceea ce ne imaginăm că nu este, dar i-am dat un nume, Dumnezeu sau Lumina Divină. Ce fariseism! Adevărul Absolut nu-l putem cunoaște, dar i-am dat un nume, i-am spus Dumnezeu, iar Platon spunea că darea de nume înseamnă viață, a da viață

lucrului numit, cum a făcut Dumnezeu la geneză. Și pe El îl pomenim, îi atribuim toate cele ce sunt și nu sunt, adică toate iluziile!

Deci Dumnezeu este Creator de Iluzii. De ce însă Cerin nu ajunge aici, de ce nu ajunge să spună că Dumnezeu este Creator de Iluzii? Fiindcă el este tributar lumii în care trăim, în primul rând Bibliei. El nu se îndoiește de Lumina Divină, adică de Dumnezeu. Dumnezeu există și este înzestrat cu toate însușirile absolute. Totul se învârte în jurul contrastului Absolut-Nimicnicie. Enunțurile lui Cerin sunt deja vu, fiecare gând s-a mai spus, sigur, el o spune cu alte cuvinte, trecute prun mintea sa. Orice îi citesc, orice rând, îmi amintește de alt filosof, de altă teorie, de ceva ce am mai întâlnit. Lumea este mică, iar cultura solidă te face să stăpânești... Absolutul și să te simți în el ca în singura casă adevărată.

Sf. Augustin a spus că Dumnezeu a creat universul din nimic. Ce poți să spui mai mult? Cerin spune că *totul este iluzie*. Dar Împăratul Solomon, Eccleziasul, ce a spus? că *totul este deșertăciune*. Acesta da pionier al existențialismului! Cerin se consideră existențialist, dar nu există în scrierile lui „greața" lui Sartre și nici „revolta" lui Camus. Pentru că el face din realitate, ca și din filozofie, poezie.

Este și motivul axial pentru care l-am inclus în Lumea II, fiindcă are candoare, aforismele lui sunt naive, inocența este atotstăpână, chiar și atunci când privește în viitor. Totuși aici, în ampla secțiune dedicată Viitorului Omenirii, nu se desparte de existențialiști. Viitorul Omenirii? O omenire a absurdului, ca în teatrul absurdului. Există vreo speranță? Suntem departe de Homo Novus. Dimpotrivă. „*Omul este o replică a Absurdului multiplicat la nivel de Deșertăciune*". Și introduce expresia Virusul Cunoașterii. Istoria omenirii este rezultatul a două momente, când a fost virusată cu Virusul Cunoașterii și când s-a încercat să fie de-virusată. Ca în povestea tragică cu pandemia. Și s-a greșit, de aceea omenirea este bolnavă și crește așa strâmb. Cine a făcut această operație barbară? Cineva, fără să ni se spună cine este acest Cineva. Nici nu ne interesează, chiar dacă bănuim, însă Cerin se ferește să